

elsősorban a cappella kórusok, néhány zongorakíséretes művel gazdagítva. 2002-ben Nagyállóban a KÓTA Arany minősítését nyerték el. Évenkénti részesei nagyobb kórustalálkozóknak, fesztiváloknak. Mátészalka, Aggtelek, Nagyálló, Miskolc, Gyöngyös, Fehérgyarmat, „Tisza-parti Dalostalálkozó”. Határon túl: Kaplony Nagykároly, Munkács. 2007. óta tagjai a Pedagóguskórusok Országos Társaságának, és résztvevői a találkozóknak. Karnagyuk, Baloghné Nagy Viola számos kitüntetés: Nívó-díj, Pro Urbe-díj, Elismerő oklevél tulajdonosa.

Tamás Alajos művei közül énekelték az: Ave Maria, O memoriale, Lacrimae Petri (4 korál), Tábori mise (egyik tétele az oratóriumnak) és a Mária neve, c. kompozícióit. Zeneirodalmi válogatásukban előadott művek: Palestrina: Jesu, Rex admirabilis. J.S. Bach: Áldva áld az Isten engem. Liszt Ferenc: O, salutaris hostia. Bárdos Lajos: Ave maris stella. Werner Alajos: Égi szűz virág. Vezényelt: *Balogh Ferencné*.

A vendégkórus, a **Kaplonyi Páter Szabó Dömjén Vegyeskar** határon túlról – Nagykárolytól 4 km-re, fekvő Kaplonyból – érkezett, immáron nem először, így kedves ismerősként köszönthették őket. A katolikus egyházi kórus 2005-ben alakult és 2009-ben vette fel, az Erdélyben elismert neves egyházzenei Dömjén atya nevét. 25-30 tag alkotja a kórus létszámát. Rendszeresen szolgálatot teljesítenek egyházi ünnepeken de gyakran szerepelnek kórustalálkozásokon Erdély-szerthe, és néha határon túlra is eljutnak. Gyakran éneklük külföldi nagy mesterek műveit, de szívükhöz a magyar zeneszerzők művei állnak legközelebb. Karnagyuk: *Jónucz Alfonz*. E hangversenyen jól összeállított, zeneileg szépen előadott műsorral szerepeltek, elhangzott: Tamás Alajos: A Fekete Mária, Gombosi bölcsőcske. Liszt Ferenc: Él a Krisztus. Bárdos Lajos: Megfeszített Jézus. Daróci Bárdos Tamás: Szent József himnusz. J. Gruber: Requiem-részletek. Zongorán közreműködött: *Baumgartner Márk*. Vezényelt: *Jónucz Alfonz*.

A hangverseny során elhangzott kórusművek zeneileg és tartalmilag átélte előadása mély hatást gyakorolt a hallgatóság és az énekesek számára is. Az emlékezés új meghitt ismeretséget szerzett, aminek őszinte megnyilvánulása az a levél amit a hangversenyt követően küldött a Kaplonyi Vegyeskar karnagya *Jónucz Alfonz* a vendéglátó mátészalkai Zenebarátok karnagjának:

„Amikor először hallottam Tamás Alajosról, még nem tudtam milyen emberről, milyen zeneszerzőről van szó. Amit megtudtam róla, előttem mindenképpen egy ideált állított fel és ismertem meg benne... Emberség, hit, elkötelezettség, alázat és zeneiség... ez az ami eszembe jut a koncertről és Tamás Alajosról. Erő, ami összeköt bennünket, a zene ereje és az együttzenélés öröme. – Példa és kincs számunkra, amit követni, és féltetni kell, amit ápolnunk kell határokon keresztül is. – Hálával gondolok vissza a budapesti vendégekre és rátok Zenebarátokra!”

*Márkusné Natter-Nád Klára*

## *Kodály nyomában Dunapatajon*

**A Kodály Zoltán Művelődési Ház színháztermében egész napos rendezvényt tartottak 2012 május 19-én**

Többszörös jubileumot ünnepelhetett a város Kodály Zoltán születésének 130. évében.

**A Művelődési ház alapkövetésének 50 éves avatását, 40 éves évfordulóját, a Dunapataji Népdalkör fennállásának 30 éves évfordulóját.**

Valójában még távolabbra tekinthetünk a múltba, amiért éppen „Kodály nyomában” címet kapta e rendezvény. Kodály Zoltán **1940-ben** járt először Dunapatajon. Majd **1962-ben** amikor meglátogatta az 1956-57-es tanévben alakult Ének-zenei Általános Iskola végzős 8. osztályát. Ekkor kérték föl a színházépület alapkövetésére. Harmadszor **1966-ban**, az elkészült Művelődési Ház avatásán. Az akkor itt elmondott beszéde zenetörténeti jelentőségű, – ez volt az utolsó nyilvánosan elmondott beszéde. – Emlékezésésként néhány sort idézünk:

„Mikor 4 évvel ezelőtt arra kértek, hogy tegyek le itt egy alapkövet, nem hittem, hogy megérem: erre az alapköre épület emelkedik. – Ez ugyan egyetlen olyan ház, ahol anyagi, valódi kő letételét bízták rám. De ettől eltekintve már régóta egyebet se teszek, mint alapköveket rakok le szellemi téren. – Ezzel úgy érzem magam mint a régi mondás – fákat ültet a földműves, amelynek gyümölcsét ő maga soha sem fogja élvezni. – Mi biztatott engem erre, hogy ilyen fákat ültessek, minden remény nélkül, hogy valaha gyümölcsüket meglátom?”

Az hogy életem első felében negyvenesztendei falujárás meggyőzött arról hogy a magyar falusi nép tehetséges, csak tanítani kellene és módot adni, hogy tehetségét kifejtse....

Azt gondolom, nem kell kívánni egyebet Dunapatajnak, mint hogy az épület tartalma, belseje méltó legyen külsejéhez. Akkor minden rendben lesz. Ezt kívánom, és várom, ha már én nem is fogom megélni.”

\*

### **A Jubileumi Ünnepszéki meghívói és rendezői**

a Dunapataji Nagyközség Önkormányzata,  
a DZK Kodály Zoltán Általános és Művészeti Iskola és  
a Dunapataji Népdalkör és Hagyományörző Egyesülete.  
A rendezvény fővédnöke: Szőnyi Erzsébet, Kossuth-díjas zeneszerző,  
a Magyar Kodály Társaság elnöke.



### Műsor

Reggeli kezdéssel, a délelőtt folyamán tartották a KÓTA térségi és országos népzenei minősítő versenyét. Bemutakoztak a fellépő énekes és hangszeres csoportok a szölisták, majd népzene és néptánc bemutatót láthatott a közönség.

A délutáni műsor 4 órakor kezdődött, a *Kiállítás megnyitásával.*

#### „Kodály emlékek Dunapatajon”



A Művelődési Ház előterében a Pataji Múzeum igazgatója *Schill Tamás* köszöntötte a megjelenteket. Elhangzott *Illyés Gyula* verse: Bevezetés egy Kodály hangversenyhez, és a *Kalocsa Kamarakórus* énekelt Kodály Kórusműveket, vezényelt *Villányi Eszter*.

A város, az egyesületek, az iskola és a Kodály Társaság nevében megkoszorúzták az Emléktáblát.

#### Kodály Emlékhangverseny

Bevezetőben a nagy színházterem színpadáról, felhangzott, a Dunapataji Népdalkör hangulatos szép előadásában, Kodály Zoltán szatmári gyűjtéséből, *Felülről fúj az őszi szél... Nem vagyok én senkinek sem adósa...*,

majd társult hozzájuk: a Kalocsai Hagyományörző Népi Együttes táncosainak két párosa.

**Thiesz Zoltán** – a Népdalkör és Hagyományörző Egyesület elnöke köszöntötte a megjelent ünneplő közönséget és a meghívott vendégeket, *Bodza Klára* énekművésznőt és *dr. Márkusné Natter-Nád Klára*, a Magyar Kodály Társaság elnökségének tagját, majd röviden bemutatta az együttest.

A *Dunapataji Népdalkör* 1982-ben alakult, és 1998 óta pedig Hagyományörző Egyesületként tevékenykedik. Célunk: a népi kultúra, a hagyományok ápolása, a dunapataji zenekultúra felemelése, a község kodályi hagyatékának megőrzése. Az utóbbi években jelentősen változott a népdalkör összetétele. Legnagyobb örömünkre a csoport nagyon sokat fiatalodott, létszáma 25, és vannak 8 évestől, 82 évesig. Évente általában 20-25 fellépésünk van: közte önálló műsorok, koncertek, népzenei találkozók, és általunk szervezett rendezvények. Az elmúlt 30 év alatt a népdalkör többször minősült. A KÓTA minősítő rendszerében immár 4-szeres arany és egy kiváló, a Vass Lajos Népzenei Minősítő rendszerben 2 arany, valamint 1 ezüst minősítést kapott csoportunk a megalakulás óta. A csoport jelenlegi művészeti vezetője: *Szűcsné Török Ilona*. A csoport szoros baráti, és szakmai kapcsolatot ápol immár 22 éve az erdélyi *Szászcsávási Dalárdával*.

Az elmúlt korszakról szóló megemlékezésre felkérte, a köztünk élő tanúságtevőt,

**Szabó Lászlót** – a Duna-menti Közoktatási Társulás igazgatóját.

#### Tisztelt Ünneplő Közönség!

*Sokat gondolkodtam, melyik szílat húzzam ki a mai ünnepi bokréta virágai közül. az egész 1939 egyik zimankós decemberi napján kezdődött, amikor három remek pedagógus összehajolt, és arra jutott: Dunapatajon is megszervezzük az Éneklő Ifjúság rendezvényét. Tihanyi Nándor igazgató, Tikász Mihály kántortanító, valamint Szabó Emília tanárnő. Utóbbi személyes kapcsolata révén levelet írt Kodály Zoltánnak, aki a meghívást elfogadta. Az ünnepségre 1940. június 20-án került sor – Kodály Zoltán és felesége: Sándor Emma részvételével. Ezzel a látogatással elindult valami Dunapatajon. Kodály Zoltán személyes jelenléte, az illusztris vendégek: Kerényi György az Énekszó főszerkesztője, Szógi Endre a Szegedi Főiskola tanszékvezetője, valamint az ünnepség inspiráló hatása egészen a mostani pillanatig meghatározza a település kulturális életét.*

*Bő tíz év telik el, amikor Tikász Mihály tanár úr és a pataji tanításba bekapcsolódó Füzesi Béláné tanárnő – az énekes iskolák országos tapasztalatait látván – elhatározzák, hogy ezt meg lehetne próbálni akár Dunapatajon is. Elképzelésük találkozott Kodály véleményével.*

*Aztán újabb tíz: 1962 júniusában végzett az első tagozatos osztály. Kodály Zoltán személyesen is látni szerette volna az eredményt. A községi vezetés (Vincze Károly tanácselnökkel az élen) kiválóan tartotta az alkalmat arra*

is, hogy megvalósuljon egy másik nagyívű elképzelés: az új művelődési ház. Délelőtt volt a nyolcadikosok vizsgája és egy hangverseny, délután pedig az alapkö letételére került sor. Négy év múlva, 1966. november 6-án került sor az 500 személyes akusztikailag is kifogástalan művelődési ház átadására, a megye legmodernebb objektumára.

Nagyvonalúan léptem a történetben 5-10 éveket. De közben háború volt, aztán – alig vált legálissá az énekes iskola – kitört, majd elbukott az '56-os forradalom. A világ harcainak árnyékában pedig saját életcsatáikat vívták mindazok, akik ezeknek az évtizedeknek a részesei voltak.

Az elmúlt 46 esztendő alatt sok száz gyermek állt e színpadon, akik aztán zeneszerető és – mint ezt a mai nap is bizonyítja – zeneművelő felnőttekké váltak. Kitűnő tanárok által terelgetve a kottaolvasás és hangszerjáték ösvényein.

Azonban eredendően mindannyian a két nagy zenepedagógus életfa: Tikász Mihály és Füzesi Béláné Annuska néni édes-savanykás gyümölcsei vagyunk. Reményt adtak, hogy a zene segítségével a falusi gyerekek is lehet esélye kiemelkedni a mindennapok köhögtető porából. Furcsa dolog az emlékezet amelyet pontosan vissza tudunk idézni, és vele gyerekkori önmagunkat. – Tikász tanár úr az égi katedráról néz most ránk, Füzesi tanár néni azonban itt van közöttünk.

Köszönjük a sorsnak, hogy ismerhettük őket, hogy általuk jobb, emberebb emberek lehettünk!

A változatos és gazdag műsor során elsőként bemutatkoztak a legkisebbek, a DKT Művészeti Iskola növendékei először somogyi ugróst és dudálást táncoltak, majd a furulya és fuvola tanszak növendékei Kodály biciniumokat adtak elő. Tanáraik: Kaponya László és Csicsák László.

A Dunapataji Népdalkör, Szücsné Török Ilona vezetésével, Tikász Mihály gyűjtötte népdalokat adott elő.

A Fényes Csillag Citerazenekar, Gavenda Jánosné vezetésével, Alföldi betyárdalokat.

Népdalfeldolgozásokat énekelt, Szabó Zsolt a Művészeti Iskola magánének tanszakos növendéke, azt követően a Népdalkör. Zongorán kísért: Vettermann Péter.

A kitűnő zongorista később Kodály szóló zongora műveiből adott elő, az op.11 Hét zongoradarabból.

A Tikász Mihály Kamarakórus 2006 óta működik, nevének felvételével kívántak emléket állítani a neves zenepedagógusnak. Kodály kórusműveket énekeltek, Vezényelt: Ujváriné Nikolovics Mária.

Sok évvel ezelőtt itt a Dunapataji Művelődési Házban rendezték meg a Magyar Televízió által közvetített Nyílik a rózsza c. népzenei vetélkedőt. Aki annak idején azt a versenyt megnyerte, most a jubileumi műsor díszvendége, Bodza Klára. Ezúttal ismét szívesen lépett fel e színpadon, ahol énekével és különleges tilinkó játékával bűvölte el a közönséget.

Meghívott vendég volt a Kalocsa Kamarakórus, Szőnyi Erzsébet, Ádám Jenő és Kodály kórusműveit énekeltek, igényes szép előadásban, vezényelt: Villányi Eszter.

A délutáni műsor első felének befejezéseként, Kodály: Magyarokhoz című kánonja hangzott fel az Összkar előadásában, Vettermann Péter vezényletével.



**A jubileumi műsor kiemelkedő eseménye volt az esti Díszelőadás a Dunapataji Népdalkör 30 éves jubileumi műsoraként előadásra került**

### **Kodály Zoltán: Hány János**

*Tisztelt Közönség!*

„Történelmi mese következik, mely a Habsburg birodalom idejében, a porosz-magyar határon lévő Nagyabonyban, a bécsi udvarban és Milanóban játszódik. A mesélő, a birodalmat szolgáló, a napóleoni háborúban jeleskedő, a nagyot mondó obsitos katona: Hány János, aki csodálatos, humoros, kalandos történeteivel szórakoztatja hallgatóságát. A szereplők nem kisebb személyiségek, mint Mária Lujza osztrák császárlány, Ferenc József császár, és Napóleon. Számos kaland, hihetetlen történet elevenedik meg, csodálatosan szép, látványos és izgalmas képekben, prózában és énekben itt ma Önök előtt a dunapataji Kodály Zoltán Művelődési Ház nagyszínpadán. – Fogadják szeretettel!”

Ímígyen köszöntötte a narrátor: Köteles Nóra a megjelent közönséget, majd közölte a szereposztást:

Hány János: Thiesz Zoltán, Örzse, a mátkája: Mádiné Király Henriette, Napóleon: Király Kevin, Mária Lujza: Árizs Szilvia, az Öreg Marci bácsi: Kormányos József, Magyar silbak: Thiesz Patrik, Burkus silbak: Dávid

János, Bíró uram: Ranga Máté, Ábrahám korcsmáros: Lakatos József, Diák: Péter Márk, Falubeli: ifj. Thiesz Zoltán, Kétfejű sas: Kovács Viktor.

A művet betanította, rendezte és vezényelt: *Szücsné Török Ilona* a népdalkör művészeti vezetője.

Közreműködött: a Dunapataji Zenebarátok Együttese; zongorán kísért: *Vettermann Péter* az Oldenburgi Állami Operaház ny. karnagya. Énekelt a Dunapataji Népdalkör – művészeti vezető: *Szücsné Török Ilona*;

a DKT Kodály Zoltán Általános Iskola Kiskórusa – vezetője: *Szabó László*. Táncolt: a Géderlaki Hagyományörző Néptáncegyüttes.



A legnagyobb elismerés hangján szólhatunk erről az előadásról. A daljáték keresztmetszetét adták elő, a legjelentősebb részek megszólaltatásával, kiváló összeállításban. Remek volt az összmunka, amiben minden szólista és együttes érvényesült. A színpadtechnika jó kihasználásával az egyes jelenetek jól elkülönültek. A szólisták rátermettsége, minden esetben – szavaikkal, énekükkel, mozgásukkal – élővé avatták a figurát.

A *narrátor* hangulatosan előadott összekötő szövege, tökéletesen érthetővé tette mindenki számára az események folyamatosságát. Külön említést érdemel az *Intermezzo* előadása, a Dunapataji Zenebarátok Együttesének játékában. Röviden bemutatjuk az Együttest *Tóthné Kovács Erzsébet* szavaival:

„A Dunapataji Zenebarátok 13 éve kezdte meg tevékenységét Szörényi Árpádné nyugalmazott zenetanár vezetésével. Az alapító tagok mindegyike az ő, egyúttal a dunapataji énekes iskola korábbi növendéke volt. Az első nyilvános szereplésre 2000. március 15-én került sor. – Az elmúlt években az eredetileg vonós zenekar fuvolással, klarinétos-tárogatóssal, zongoristával, ill. énekes szólistával bővült. Kezdetben a korábbi ismert műveket adták elő, később azonban eleget kellett tenni az egyre sokszínűbb igényeknek is: új repertoárt kellett építeni. Így aztán idővel

nélkülözhetetlen résztvevői váltak kiállítás megnyitónak, kulturális rendezvényeknek. Ezek az előadások egész estés nagy műsorok, a kor irodalmából vett szemelvényekkel színesítve, teltházasan (a művelődési ház 300-400 fős) publikum előtt, sikert és tetszést aratva hangzanak el.” Az együttes jelenlegi vezetője *Bachné Kiss Katalin*.



Az előadás igazi nagy tetszést aratott a zsúfolt színházterem közönsége előtt. Nem merészség azt állítani, hogy a névadó Kodály Zoltán elképzelése valóra vált, és ez az előadás egy halvány mosoly kíséretében elnyeré a Mester tetszését!

Őszinte köszönet illet minden szervezőt, résztvevőt és közreműködőt, akik fáradtságot nem kímélő munkával oda vontatták Dunapataj zeneszerető, lelkes közönségét. Bizonyosságát adva, hitvallásuknak, hogy „A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a tűz továbbadása.”

*Márkusné Natter-Nád Klára*

